

Ohjausryhmä - Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 tiekarttatyö

Aika: Torstai 17.2.2022 klo 9:00–10:39

Paikka: Teams-etäkokous

Osallistujat: Osallistujaluettelo liitteenä

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Lindell toivotti kaikki tervetulleiksi ja avasi ohjausryhmän kolmannen kokouksen.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio lähetettiin ohjausryhmän jäsenille sähköpostilla ja on nähtävillä osoitteessa <https://keskisuomi.fi/hiilineutraalikeskisuomi/>.

Ohjausryhmän toisen kokouksen muistio todettiin hyväksytyksi.

4. Tiekarttatyön edistyminen (21.1.-16.2.2022, Suvi Bayr, Keski-Suomen liitto)

Ohjausryhmä kävi läpi, miten tiekarttatyö on edistynyt edellisen kokouksen jälkeen. Liikkumisen teeman sidosryhmäkeskustelu pidettiin 3.2.2022. Lisäksi maatalous ja metsä – teeman Keski-Suomen liiton valmistelutyöpaja järjestettiin 14.2.2022. Energia ja liikkuminen - teemojen luonnokset tavoitteista ja toimenpiteistä toimitettiin ohjausryhmälle tutustuttaviksi.

Tiekarttatyön nettisivulla julkaistiin ohjausryhmän toisen kokouksen muistio ja tiivistelmä. Lisäksi tiekarttatyötä esiteltiin kunnanjohtajakokouksessa 15.2.2022.

5. Tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet: Energia

Suvi Bayr esitteli lyhyesti energia – teeman ”toimenpidekortit” ja hiilineutraaliuden tavoitteen seurannan mittarit. (ks. esitys <https://keskisuomi.fi/hiilineutraalikeskisuomi/>). Ohjausryhmä keskusteli tiekartan tavoitteista ja toimenpiteistä energian osalta.

Termit ja merkitykset nousivat ensimmäisinä keskusteluun; voidaanko puhua kokonaan päästöttömästä energiantuotannosta ja olisiko tiekartassa hyvä kuvata, mitä hiilineutraalisuudella todella tarkoitetaan ja miten sitä voidaan mitata ja laskea. Tiekartassa voisi avata myös sitä, mitä päästötön-termi eri energiamuodoissa tarkoittaa tällä hetkellä ja miten se voi mahdollisesti tulevaisuudessa muuttua.

Huomioitavaa tiekarttatyössä voisi olla myös yritysten vastuullisuusohjelmat ja niiden vaikutukset päästöihin. Vastuullisuusteemat ovat alkaneet olla paljon käytössä yksityisellä ja sektorilla.

Kuntien toimenpiteet hiilineutraaliuden tavoitteiden saavuttamiseksi nousivat esiin useissa puheenvuoroissa. Kuntien sitouttaminen tavoitteisiin on erittäin tärkeää ja Keski-Suomessa onkin paljon tehtävää tällä saralla. Esimerkiksi HINKU-verkoston kuulu Keski-Suomen kunnista ainoastaan Äänekosken kaupunki. Jyväskylän kaupunki kuuluu FISU-verkoston (Finnish Sustainable Communities). Äänekosken esimerkistä käy ilmi, että HINKU-verkoston kuulumisen myötä päätöksenteossa on otettu hiilineutraaliustavoite huomioon. Keski-Suomen kuntien tahtotila ilmastotavoitteissa on vahva, mutta varsinkin pienet kunnat tarvitsevat apua. Se olisi tarpeen ainakin rahoitusten hakujen suhteen, sekä siinä, miten kunnissa saadaan energiatehokkuussopimukset käyttöön.

Niko Toivanen poistui kokouksesta 9:31.

6. Johdatus liikkumisen teemaan kuljetusliikkeen ja raskaan liikenteen näkökulmasta (Timo Louhivaara, Taipale, Kaukokiito)

Kuljetusliike Taipaleen toimitusjohtaja Timo Louhivaara johdatti ohjausryhmän liikkumisen teemaan kertomalla yrityksensä ilmastotoimista. Kaukokiidolla on tavoite olla hiilineutraali vuonna 2030. Toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi ovat muun muassa pitkät yhdistelmäajoneuvot, moderni kalusto ja vaihtoehtoiset käyttövoimat. Energiankulutus otetaan huomioon myös terminaaleissa, jossa on käytössä maalämpöä ja loisteputkien sijaan LED-valaisimet. Lisäksi myös taloudellisella ajotavalla on iso merkitys; kuljettajia koulutetaan ja käytössä on seurantalaitteita. Haasteita raskaan liikenteen näkökulmasta ovat erityisesti liikenteen haastavat solmukohdat (esimerkkinä vt4 – vt9 väli Jyväskylässä) sekä lataus- ja tankkausinfran puutteellisuus.

Ohjausryhmässä todettiin liikenteen sujuvuuden olevan tärkeä osa päästövähennystavoitteita ja että alueidenkäytön suunnittelulla voidaan vaikuttaa asiaan paljonkin.

7. Tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet: Liikkuminen

Suvi Bayr esitteli liikkumisen teeman tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit (ks. esitys <https://keskisuomi.fi/hiilineutraalikeskisuomi/>), jonka jälkeen ne otettiin ohjausryhmän käsittelyyn. Todettiin, että liikkumisen teeman sidosryhmätyöpaja oli erittäin hyödyllinen tavoitteiden ja toimenpiteiden koostamiseen.

Timo Louhivaaran esitykseen viitaten todettiin, että yksityiset yritykset voivat toimillaan vaikuttaa paljon päästöjen vähenemiseen liikenteessä. Esimerkkinä nostettiin esiin Valmet Oy, joka on panostanut henkilöstönsä mahdollisuuksiin tehdä työmatkoja muillakin tavoin kuin henkilöautolla. Myös tehtaan sisäisen liikenteen osalta kiinnitetään huomiota päästöjen vähentämiseen.

Ohjausryhmä keskusteli myös uuden hyvinvointialueen vaikutuksista liikenteeseen. Hyvinvointialueen palveluita suunniteltaessa olisi hyvä ottaa huomioon niiden saavutettavuus muutoinkin kuin henkilöautolla. Lähipalveluiden säilyvyys on tärkeää myös liikenteen päästöjen kannalta. Palveluiden digitalisoituminen liittyy myös liikenteen teemaan. Keski-Suomessa laajakaista- ja mobiiliverkot vaativat vielä kehittymistä, jotta

KESKI-SUOMEN LIITTO

kaikilla olisi samanlaiset mahdollisuudet päästä digitaalisten palveluiden äärelle. Tällä hetkellä on vielä suuria alueellisia eroja siinä, miten luotettava tai tasainen verkon yhteys on.

Olennaista Keski-Suomen liikenteen päästöjen vähentämisessä on myös joukkoliikenteen ja kimpakyytimahdollisuuksien kehittäminen. Tämän työn tueksi on juuri valmistumassa Keski-Suomen liityntäpysäköintiselvitys.

8. Muut asiat

Ohjausryhmä totesi, että energia ja liikkuminen teemojen luonnokset julkaistaan Keski-Suomen liiton nettisivuille kommentoitaviksi. Ei muita esiin nousseita asioita.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 15.3.2022 klo 9–11, teemana Maatalous ja metsät.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10:39.

LIITTEET

Osallistujaluettelo

Power Point, Hiilineutraali Keski-Suomi, ohjausryhmän 2. kokousaineisto

Muistion vakuudeksi

Veera Muhonen

OSALLISTUJAT 17.2.2022

Jäsen		Varajäsen		Sektori	Organisaatio
Niko Toivanen	(x)	Noora Luoma	()	Kauppa ja teollisuus	Keskimaa
Jenni Sorvoja	(x)	Tuula Laitinen	()	Kauppa ja teollisuus	Valmet
Lauri Jaatinen	(x)	Tomi Ahonen	()	Maatalous	MTK
Pekka Äänismaa	(x)	Veli-Matti Lähteenmäki	()	Metsätalous	Metsäkeskus
Ulla Helimo	(x)	Stefan Baumeister	()	TKI ja osaaminen	JYU.Wisdom
Timo Louhivaara	(x)	Viivi Sakkara	()	Liikenne	Keski-Suomen kauppakamarin liikenne- ja aluerakenne valiokunta
Alex Schreckenbach	(x)	Tiina Mikkola	()	Energia	ALVA
Pekka Vuorinen	(x)	-	()	Maankäyttö ja rakentaminen	Rakennusteollisuus
Hannu Mähönen	(x)	Virpi Ruotsalainen	()		Kiinteistöliitto
Minna Pusa	(x)	Mika Kelder	()	Kuluttajat	Keski-Suomen kuluttajat
Minna Kankainen	(x)	Heta Kopra	()	Kansalaisyhteiskunta	JAPA
Ahti Ruoppila	(x)	Pasi Hokkanen/Tuula Pelttonen	()	Palkansaajajärjestöt	Akava, SAK, STTK
Helena Vuopionperä-Kovanen	()	Mikko Latvala	()	Kunnat	Kunnanjohtajat
Jukka Lehtinen	()	Pirkko Melville	()	Valtion viranomaiset	ELY-keskus
Leila Lindell (pj.)	(x)	Riitta Pirttiniemi	()	Poliittiset päättäjät	Maakuntahallitus
Ulla Patronen (vara pj.)	(x)	Mervi Hovikoski	()		
Caius Forsberg	(x)	Matti Leino	()		
Lea-Elina Nikkilä	(x)	Leena Lyytinen	()		
Harri Oksanen	(x)	Joni Parkkonen	()		
Pekka Hokkanen	(x)	Pirjo Peräaho	()		Keski-Suomen liitto
Koponen Hannu	(x)				
Pakarinen Outi	(x)				
Huotari Enni	(x)				
Suvi Bayr	(x)	esittelijä			
Veera Muhonen	(x)	sihteeri			

x = paikalla

KESKI-SUOMEN LIITTO

Ohjausryhmän 3. kokous

Hiilineutraali Keski-Suomi 2030 tiekartta

17.2.2022

1. Kokouksen avaus

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Esityslistan hyväksyminen
3. Edellisen kokouksen muistio
4. Tiekarttatyön edistyminen (Suvi Bayr)
5. Tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet: Energia (Suvi Bayr)
6. Alustus teemasta liikkuminen ja ilmastonmuutos (Timo Louhivaara)
7. Tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet: Liikkuminen (Suvi Bayr)
8. Muut asiat
9. Seuraava kokous
10. Kokouksen päättäminen

3. Edellisen kokouksen muistio

- Muistio on toimitettu ohjausryhmän jäsenille sähköpostitse
- Muistio on luettavissa tiekartan nettisivulta: <https://keskisuomi.fi/hiilineutraalikeskisuomi/>

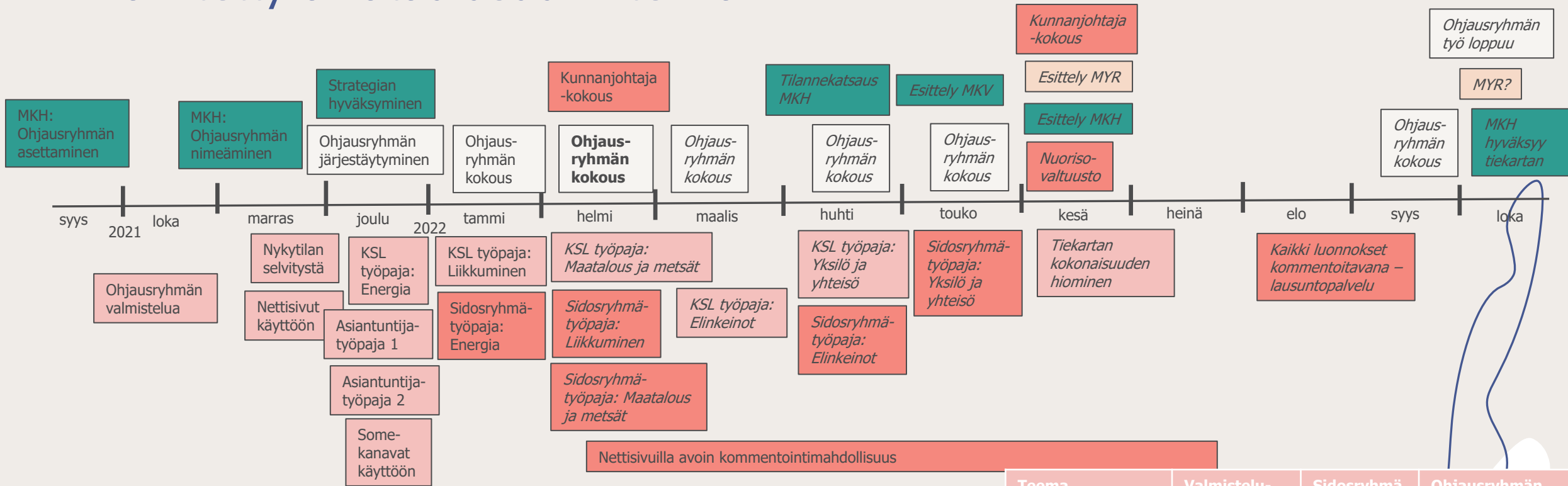

4. Tiekarttatyön edistyminen (21.1.-16.2.2022)

- Valmistelutilaisuudet
 - Sidosryhmäkeskustelu: Liikkuminen 3.2.2022
 - KSL valmistelutyöpaja: Maatalous ja metsät 14.2.2022
- Nettisivujulkaisut
 - Ohjausryhmän 2. kokouksen muistio ja tiivistelmä sovituista asioista
- Muuta
 - Esittely kunnanjohtajakokouksessa 15.2.2022

Päivitetty aikataulusuunnitelma

Ohjausryhmä MKH/MKV

Viestintä ja valmistelu

MYR Osallistaminen

Teema	Valmistelu-työpaja (KSL)	Sidosryhmä -keskustelu	Ohjausryhmän kokous
Energia	20.12.2021	14.1.2022	20.1.2022
Liikkuminen	11.1.2022	3.2.2022	17.2.2022
Maatalous ja metsät	14.2.2022	25.2.2022	15.3.2022
Elinkeinot	25.3.2022	6.4.2022	19.4.2022
Yksilö ja yhteisö	21.4.2022	3.5.2022	17.5.2022

5. Tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet: Energia

- Käydään läpi luonnos ja keskustellaan
- Vahvistetaan, että luonnos julkaistaan tiekartan nettisivuilla ja luonnosta päivitetään myöhemmin palautteen perusteella ja täydennetään tarpeen mukaan

6. Johdatus liikkumisen teemaan kuljetusliikkeen ja raskaan liikenteen näkökulmasta

- Timo Louhivaara

7. Tiekartan tavoitteet ja toimenpiteet: Liikkuminen

- Johdatus liikkumisen päästöihin ja linjauksiin
- Käydään läpi luonnos ja keskustellaan
- Vahvistetaan, että luonnos julkaistaan tiekartan nettisivuilla ja luonnosta päivitetään myöhemmin palautteen perusteella ja täydennetään tarpeen mukaan

8. Muut asiat

9. Seuraava kokous

- 15.3.2022 Teema: Maatalous ja metsät

Muut kokoukset

- 19.4.2022 Teema: Elinkeinot
- 17.5.2022 Teema: Yksilö ja yhteisö
- 14.6.2022 Kokonaisuus
- 13.9.2022 Palaute ja muokkaukset sekä työn päättäminen

10. Kokouksen päättäminen

- Kiitos kaikille!